

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про інновації». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0946-00>
2. Лазарев В.С. Інноваційна діяльність вчителя. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/innovatsionnaya-deyatelnost-uchitelya/viewer>
3. Ляленкова Т. Шкільні інновації: від туалету до інтернету. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.svoboda.org/a/29462121.html>
4. Макогон К. Діагностика готовності педагогів до пошукової діяльності (пед. інновації) / Макогон К. // Рідна школа. – 2002. – № 1. – С. 27–29.
5. Побережников І. Людина в умовах соціальних трансформацій: концептуальні інтерпретації. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gifter.ru/archive/8609>
6. Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://base.kristti.com.ua/?p=5998>
7. Програма «Вчитель». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/379-2002-п>
8. Хаген Е.Е. До теорії соціальних змін. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.cambridge.org/core/journals/journal-of-economic-history/article/on-the-theory-of-social-change>
9. Шумптер Йозеф Теорія економічного розвитку. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uatterra.in.ua/wp-content/uploads/2017/11/SHumpeter-Teoryya-ekonomycheskogo-razvytyya.pdf>

ПРО АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОФІЛАКТИКИ ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ В УКРАЇНІ

Денисовець Т.М.
(Полтава, Україна)

Медико-демографічна ситуація, що склалась останнім часом в Україні, свідчить про незадовільний стан здоров'я населення, який проявляється у низькій народжуваності порівняно з високим рівнем смертності, насамперед чоловіків працездатного віку, від'ємному природному прирості населення, а також високому рівні поширеності інфекційних захворювань. Соціально-економічними наслідками передчасної смертності є не лише зменшення років потенційного життя та збільшення величини безповоротних втрат унаслідок смерті, а і значні економічні збитки. Через передчасну смертність населення України лише щороку втрачається близько 4 млн. років потенційного життя, відповідно обсяг недовиробленого національного продукту.

Існуюча система охорони здоров'я не в повному обсязі задовольняє потреби населення у високоякісній та ефективній медичній допомозі. Реформи, які проводилися до цього часу в галузі охорони здоров'я, не дали бажаного результату у зв'язку з тим, що носили непослідовний, переважно фрагментарний характер, в цілому не змінюючи застарілу з часів планової економіки систему надання медичної допомоги, що не дало можливості адаптувати її до ринкових відносин в національній економіці.

Ситуація, що склалась внаслідок наведених причин, є реальною загрозою виникнення незворотних процесів у стані фізичного та психічного здоров'я населення країни і, як наслідок, може негативно позначитися на соціально-економічному, політичному, духовному розвитку української нації в цілому, що створює загрозу національним інтересам держави і безпеки.

Загальновідомо, що профілактика інфекційних захворювань у багато разів менш затратна, ніж лікування хворих. При цьому здоровий спосіб життя населення у 5 разів ефективніший, ніж лікувально-діагностична діяльність галузі охорони здоров'я, пов'язана із збереженням та зміцненням здоров'я населення.

Система охорони здоров'я в основному спрямована на лікування пацієнтів, а не на профілактику захворювань та їх раннє виявлення, що призводить до виникнення хронічних хвороб, зростання первинної інвалідизації та смертності, яким можна запобігти.

Для переважної більшості громадян країни є недосяжним отримання повноцінного і високоякісного лікування в умовах санаторно-курортних закладів; обмежені можливості зміцнення здоров'я дітей в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку. Це пов'язано із скороченням мережі зазначених закладів, а також комерціалізацією послуг такого виду.

Пріоритетом Програми проєкту є формування міжсекторального підходу в проведенні профілактичних заходів для усунення негативного впливу соціальних детермінант здоров'я, створення умов для збереження та зміцнення здоров'я населення, формування відповідального ставлення кожної людини до особистого здоров'я.

Для кожного регіону з урахуванням його соціально-економічного стану, культурно-етнічних та історичних традицій, стану медико-демографічної ситуації, розвитку системи охорони здоров'я і визначення впливу соціальних детермінант на стан здоров'я населення повинні бути науково обґрунтовані та розроблені заходи із збереження та зміцнення здоров'я населення шляхом профілактики інфекційних захворювань та збереження здоров'я.

Ситуація щодо інфекційних хвороб у світі залишається напруженою. Вони і досі є однією з основних причин інвалідності та смертності населення.

Інфекційні хвороби є невід'ємною частиною нашого життя, впродовж всієї історії існування людства вони формувалися і змінювалися разом з ним. Одні захворювання і збудники інфекцій змінювалися іншими, поряд з чим виникали нові проблеми їх профілактики. На даний момент ризик зараження різними інфекційними захворювання залишається досить високим, а поширення хвороби деколи приймає глобальні масштаби, тому на сьогоднішній день проблема проведення профілактичних заходів захворювань, як і раніше актуальна.

Профілактика інфекційних захворювань в цілому являє собою низку заходів, спрямованих на зниження факторів ризику або запобігання захворювання населення на різні хвороби та підтримання високого рівня здоров'я населення.

Найбільш чутливим і відкритим для різних вірусів та інфекцій є дитячий організм в силу ще не достатньо розвинутого імунітету і низької опірності організму вірусно-мікробних атакам.

Профілактика інфекційних захворювань в цілому складається з таких розділів:

– здійснення оздоровчих заходів на державному рівні (підвищення матеріального благополуччя народу та якості медичної допомоги, санітарний контроль за будівництвом, умовами праці, побуту та відпочинку;

– проведення медичних заходів спрямованих на зниження інфекційної захворюваності та ліквідацію деяких з хвороб;

– пропаганда санітарних знань та підвищення культури населення;

– попередження занесення інфекційних хвороб у країну.

Щоб попередити появу інфекційних хвороб, потрібно знати закономірності їх розповсюдження та володіти ефективними методами недопущення можливих і ліквідації наявних захворювань. Вивченням поширення інфекційних хвороб серед людей та розробкою способів їх запобігання займається епідеміологія.

Один з основних постулатів цієї науки твердить, що розповсюдження будь-якої інфекційної хвороби складається з трьох ланок – джерела збудника, механізму його передачі та сприйнятливою організму, що послідовно відтворюються. Цей процес існує до тих пір, поки діють усі названі ланки. Якщо ж знешкодити джерело збудника або розірвати механізм його передачі чи сприйнятливий організм зробити несприйнятливим, подальше поширення інфекційної хвороби припиняється [1].

Надійним способом захистити себе від цієї недуги є вакцинація не тільки серед дітей, а й дорослих та дотримання правил особистої гігієни.

Список використаних джерел:

1. Андрейчин М.А. Медсестринство при інфекційних хворобах : Підручник / М.А. Андрейчин, О.Л. Івахів – Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. – 385 с.

ШКІЛЬНИЙ БУЛІНГ – ПЕДАГОГІЧНЕ І СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНЕ ЯВИЩЕ

Денисовець Т.М., Денисовець І.В.
(Полтава, Україна)

В Україні склалася дуже напружена соціально-економічна ситуація, яка загострюється через військовий конфлікт на сході нашої країни та проблеми, що органічно постають у цьому контексті, а саме: вимушене переселення громадян, відсутність якісної освіти, яка забезпечить фінансову стабільність, насамперед для молодого покоління; маніпулювання мовними та міграційними питаннями. Нагальними соціальними проблемами сучасного суспільства лишаються: постійне погіршення як фізичного, так і психоемоційного стану здоров'я підростаючого покоління; зниження позитивної динаміки щодо створення оптимального та позитивного комунікаційного середовища в юнацьких мікроколективах; зростання соціального напруження, особливо в групах осіб вимушених переселенців.

Сьогодні демонструє невтішні, а почасти надзвичайно сумні й трагічні ситуації дитячих і юнацьких конфліктів, які активно переростають у систематичне цькування й неприкриту агресію. Проаналізувавши наукову літературу щодо окресленої проблеми, констатуємо, що в сучасних вітчизняних освітніх закладах спостерігається динамічне збільшення таких ситуацій, коли старші і головне – більш сильні учні жорстоко тероризують фізично слабших школярів. На жаль, роль агресорів часто виконують також дорослі: батьки (усиновлювачі), педагоги, родичі, сусіди, випадкові знайомі. Тому одне із першочергових завдань науковців різних галузей – розроблення й реалізація дієвих методів попередження й корекції девіантної, агресивної поведінки учнів різного віку задля запобігання поширення такого ганебного явища як шкільний булінг.

Уперше феномен шкільного насильства як самостійний об'єкт наукового вивчення описали у своїх працях скандинавські вчені (К. Лагерспетц, Д. Ольвеус, А. Пікас, Е. Роланд, П. Хайнеманн). Значний внесок у дослідження явища агресії зробили науковці, які прагнули описати особливості агресивної поведінки осіб різного віку (Г. Андреева, І. Маковська, О. Реан). Окремі теоретичні аспекти проявів дитячого цькування висвітлені у працях О. Асмолова, Б. Братуся, Т. Драгунової, В. Знакова, Н. Зинов'євої.

У наш час булінг став досить поширеним явищем, яке у своєму підґрунті має чимало психологічних, педагогічних і соціальних актуальних проблем. Сьогодні булінг – це не лише «пустощі», це досить жорстока форма взаємовідносин, яка ґрунтується на насильницьких діях, дискримінації, агресії тощо [1]. У різновікових учнівських та молодіжних колективах спостерігаємо дуже загострене питання проявів агресії та систематичного цькування. За своєю сутністю цькування – це специфічна форма агресивної поведінки особи, при якій сильніший, почасти авторитетніший учень, а іноді й група школярів, систематично тероризує так званого аутсайдера. Щодо своїх учасників подібні випадки охоплюють не лише агресорів та їхніх жертв, а створюють підґрунтя для активного чи пасивного включення в процес інших членів шкільного колективу, у якому процвітають подібні «нездорові» взаємини. Такі стосунки отримали назву «шкільний булінг», широке розповсюдження якого впродовж останніх років в освітній практиці стало справжньою соціальною проблемою.

Відповідно до визначення CDC (Centers for Disease Control and Prevention) булінг (*bullying*, від англ. *bully* – хуліган, задирака, грубіян, насильник) – це будь-які прояви свідомого жорстокого ставлення, агресивної поведінки однієї особи чи групи людей до іншої дитини або дітей, які не здатні захиститися, що систематично повторюються або при